बोधाजगद्भयप्रतिष्ठेमिनी । प्रनष्टागौरीदेवनाममहाशम्भुजायथातत्र । यथाप्रसन्नदेवीनांतथाशुम्भनिशुम्भयोः ॥ ब्रह्म
गायत्रीलोकानांदेवानांस्वयंप्रकाशिनी । ॐ भूर्भुवः मयाख्यातंयथावत्कथयामिते ॥ इतिमार्कण्डेयपुराणे
सावर्णिकेमन्वन्तरेदेवीमाहात्म्येनमशिवाम्बवधे देव्यास्तुतिः ॥ ॥ देव्युवाच ॥
एवाम्बस्तुनिशुम्भाघातमप्रवाच्यांशठीपठेत् । प्रेलो कीर्त्तयिष्यन्तिकथांसम्पदवनाशयाः ॥ आदरेणश्रुण्वताम्
दधिकावतीर्थेन्द्र । कोटवमथयाम्यामठ्ठाततवकंनम्याठ ॥ आदरपरन्नाद्रिकरुठकठउर्द्ध्वक्रिकम्यीठ । जगत्देवा

বিনির্দ্ধূতা ভ্রষ্টরাজ্যাঃ পরাজিতাঃ ॥ হৃতাধিকারাস্ত্রিদশাস্তাভ্যাং সর্ব্বে নিরাকৃতাঃ । মহাসুরাভ্যাং তাং দেবীং সংস্মরন্ত্যপরা
৭১ জিতাং ॥ তযাস্মাকং বরো দত্তো যথাপৎসু স্মৃতাখি লাঃ । ভবতাং নাশযিষ্যামি তৎক্ষণাৎ পরমাপদঃ ॥
ইতি কৃত্বা মতিং দেবা হিমবন্তং নগেশ্বরং । জগ্মু স্তত্র ততো দেবীং বিষ্ণুমাযাং প্রতুষ্টুবুঃ ॥ দেবা ঊচুঃ ॥
নমো দেব্যৈ মহাদেব্যৈ শিবাযৈ সততং নমঃ । নমঃ প্র কৃত্যৈ ভদ্রাযৈ নিযতাঃ প্রণতাঃ স্ম তাং ॥ রৌদ্রাযৈ নমো
নিত্যাযৈ গৌর্য্যৈ ধাত্র্যৈ নমো নমঃ । জ্যোৎস্নাযৈ চেন্দুরূপিণ্যৈ সুখাযৈ সততং নমঃ ॥ কল্যাণ্যৈ প্রণতা বৃদ্ধ্যৈ সিদ্ধ্যৈ কুর্ম্মো নমো নমঃ

नमस्तस्यै

। नैरृत्यै भूभृतां लक्ष्म्यै सर्व्वाण्यै ते नमो नमः ॥ दुर्गायै दुर्गपारायै सारायै सर्व्वकारिण्यै । ख्यात्यै तथैव कृष्णायै धू-
म्रायै सततं नमः ॥ अतिसौम्यातिरौद्रायै नमस्तस्यै नमो नमः । नमो जगत्प्रतिष्ठायै देव्यै कृत्यै
नमो नमः ॥ या देवी सर्व्वभूतेषु विष्णुमायेति शब्दिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ नमस्ते
पदार्ङ्गपदनारायणः सर्व्वविद ॥ या देवी सर्व्वभूतेषु चेतनेत्यभिधीयते । नमः ॥ या देवी सर्व्वभूतेषु बुद्धि-
रूपेण संस्थिता । नमः ॥ या देवी सर्व्वभूतेषु निद्रारूपेण संस्थिता । नमः ॥ या देवी सर्व्वभूतेषु क्षुधारूपेण संस्थिता । नमः

श्री ७२ यादेवीसर्वभूतेषुछायारूपेणसंस्थिता । नम४ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुशक्तिरूपेणसंस्थिता । नम४ ॥ यादेवीसर्वभूतेषु तृष्णा
रूपेणसंस्थिता । नम४ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुलज्जा रूपेणसंस्थिता । नम४ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुशान्तिरू
पेणसंस्थिता । नम४ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुश्रद्धारू पेणसंस्थिता । नम४ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुकान्तिरू
पेणसंस्थिता । नम४ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुलक्ष्मी रूपेणसंस्थिता । नम४ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुवृत्तिरूपे
संस्थिता । नम४ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुस्मृतिरूपेणसंस्थिता । नम४ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुदयारूपेणसंस्थिता ।

नम ३ ॥ यादेवी सर्वभूतेषु तुष्टिरूपेण संस्थिता । नम ३ ॥ यादेवी सर्वभूतेषु मातृरूपेण संस्थिता । नम ३ ॥ यादेवी स
र्वभूतेषु भ्रान्तिरूपेण संस्थिता । नम ३ ॥ इन्द्रियाणा मधिष्ठात्री भूतानाञ्चाखिलेषु या । भूतेषु सततन्तस्यै
व्याप्तिदेव्यै नमो नम ३ ॥ चितिरूपेण या कृत्स्नमेत द्व्याप्य स्थिता जगत् । नम ३ ॥ स्तुता सुरैः पूर्वमभीष्ट
संश्रयात्तथा सुरेन्द्रेण दिनेषु सेविता । करोतु सा नः शुभहेतुरीश्वरी शुभानि भद्राण्यभिहन्तु चापदः ॥
या साम्प्रतञ्चोद्धतदैत्यतापितैरस्माभिरीशा च सुरैर्नमस्यते । या च स्मृता तत्क्षणमेव हन्ति नः सर्वापदो भक्तिविनम्रमूर्त्ति

तिः ॥ ऋषिरुवाच ॥ एवं स्तवादियुक्तानां देवानां तत्र पार्वती । स्नातुमभ्याययौ तोये जाह्नव्या नृपनन्दन ॥
साब्रवीत्तान् सुरान् सुभ्रुर्भवद्भिः स्तूयतेत्र का । श रीरकोशतश्चास्याः समुद्भूताब्रवीच्छिवा ॥ स्तोत्रं
ममैतत् क्रियते शुम्भदैत्यनिराकृतैः । देवैः स मेतैः समरे निशुम्भेन पराजितैः ॥ शरीरको
शाद्यत्तस्याः पार्वत्या निःसृताम्बिका । कौशिकीति स मस्तेषु ततो लोकेषु गीयते ॥ तस्यां विनिर्गताय
ां तु कृष्णाभूत्सापि पार्वती । कालिकेति समाख्याता हिमाचलकृताश्रया ॥ ततोम्बिकां परं रूपं बिभ्राणां सुमनोहरं ।

পদর্শিতাত্তা স্কন্দসদ্যোগুস্তনিগুপ্তযোঃ ॥ অথাংশুপ্রায়ঠাখ্যাতা যতীবসুমনোহরা । কাম্যাক্ষেত্রীনহর্ষোজআময়

ঠীহিমাঠনং ॥ নৈরন্তাদ্বককঠিক্র পং হর্ষংকেন ঠিবত্তমং । জায়তাংকাম্যমোদেবীহয়েগঙ্গাম্ববে

যব ॥ শ্রীবজ্রমতিনার্বঙ্গীযোত্তযত্নীদ্বিগক্ষিযা । মাত্তিম্বুতিদেহেকতাস্তুরাজ্বক্তমহতি ॥ যানিবজ্র

রনিমূনযোগজাঘ্যাদিনিবেষ্টাতা । ত্রৈলোক্যোত্তম মস্তানিমাম্ব্রতংতাবিত্তেমহে ॥ দেবারত্ত্বমমানী

তোগজবকুংস্ববক্রবাং । পাবিজাতত্তকপ্রায়ত্তযোরোত্তৈশ্বরাহয়ঃ ॥ বিমানংহংসমংযুক্তমেত্তিম্বুতিত্তধীনে । ব

गुरुतमिहानीतं यदामीक्ष्य मोहं ॥ निधिरिव समहत्प्रदं ४ समानीताधनेश्वराः । किं कर्क्कीनीक्रदोठक्रिम्धानामसू
श्री ८ नपङ्कजाः ॥ कुञ्जरवरवाकण्ठदेशेकाकुनश्वाविति स्तुति । उथार्यन्यकनवावायः ४ प्रवामीउप्रजापतङ्४
॥ ग्रत्योकस्फातिमानामेगक्तिवीगहृयाकृत । पाग ४ गलिनवः जमप्यावस्तुवपद्विरः ॥ नित्यस्तुमात
७४ कजाउगठमममत्वावसजाउयः ४ । वहिर्विपिदाख्येउय मग्निगोठठवामसी ॥ एवं देहेस्क्रवन्नानिममत्वा
न्याकृतानिते । जीवन्नमेषाकन्यानीठयाक श्वान्नस्फल ॥ कोषिकवाठ ॥ निगम्योतिवठ ४ गुरुतमेदाठरु स्वत्रयो ४ ।
उ

प्रेषयामि सर्वसत्वानां देवानामशेषं ॥ ये तत्र तिष्ठन्ति भूमिनागा नानाविधाः ॥ यथा लोके तेषां मध्ये ब्रह्मा तथा कार्ये सुयान
यः ॥ सर्व गङ्गानदीवालुका तेषां नागा जलेचर । मार्गे आत्मज्ञाः प्राकृतासु मधुवरा गिरौ ॥ हेतु देवाः ॥
देवि दिव्ये सुवर्ण सुभद्र लोकोपवने सुवर्ण । सुता इन्द्रस्य सिद्धपुत्रा सुकामशिरोमणि ॥ यथा स्तनाम
विश्वस्य महादेव योनिधु । निर्जिताश्चितदेव्या विशाल सर्व सम्पूर्ण ॥ समस्त लोकानां सर्वे वर्णानां
दशावतारगात् । सर्व नागानामिन्द्र सर्व विघ्नाशान् सिद्धार्थ सूत्रके ॥ ये लोका वनवृक्षानि सर्वत्र मानवगणानां । अथैरावणबन्धा

येन कार्यमिदं जगत् ॥ देवा ऊचुः ॥ महाशक्रं त्वयानादृमिथ्याकिंकिं तु योदितः । त्रैलोक्याधिपतित्वस्य तत्त्वानिश्चयस्थापि
तत्र तु ॥ किं स्वयं प्रतिज्ञातं मिथ्याकृतं कियत्कृ थः । स्वयं तमनन्तवृद्धिश्वास्प्रतिज्ञायाकृतं मया ॥
योगमांज्य त्रिमच्छ्रामेयोगमेदंप्रीवापो हि ति ।:::: योगमेव प्रति दानानाक मामेऽत्र विदिशाति ॥ उदा
गच्छ तत्त्वतो निश्चयो वाम हाशुवत् । मारिद्राद् कवनापानिं[illegible]मलयू ॥ शक्र उवाच ॥ यदि
मिमेवं देवि क्रुहि भमायत्त । त्रैलोक्याकथप्रमोस्तिम्भुत्यसुस्व निश्चयाः ॥ यन्मया मम पि त्वानां मार्दवानादेवपुष्टि

श्री ५

। तिष्ठन्ति सम्मुखे देवी किम्पुनः स्त्री त्वमेकिका ॥ इन्द्राद्याः सकला देवास्तस्थुर्येषान्न संयुगे । शुम्भादीनां कथन्तेषं
स्त्री प्रयास्यसि सम्मुखं ॥ सा त्वं गच्छ मयैवोक्ता पार्श्वं शुम्भनिशुम्भयोः । केशाकर्षणनिर्धूतगौरवा मा गमि
ष्यसि ॥ देव्युवाच ॥ एवमेतद्बली शुम्भो निशुम्भश्चातिवीर्यवान् । किं करोमि प्रतिज्ञा मे यदनालो
चिता पुरा ॥ स त्वं गच्छ मयोक्तन्ते यदेतत्सर्वमादृतः । तदाचक्ष्वासुरेन्द्राय स च युक्तं करोतु यत् ॥ इति मा
र्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये दूतवाक्यं ॥ ॥ ऋषिरुवाच ॥ इत्याकर्ण्य वचो देव्या

बा

ब्रा ३

षमहतात्मर्षिप्रवृत्तिभिः । समालक्ष्य समागम्य लेख्यवाजायद्भिवाः ॥ उत्पन्न उत्कृष्टहाकामाकर्षाम्बवाठउत्तः । सक्रो
धषप्राहदेशानामधिपंधूम्रलोचनः ॥ हेधूम्रलो चनाखुक्कुस्रम्मेलोपविक्षिः । जमानयबलाद्बुद्धांकेशाक
र्षणविकृतः ॥ उत्पन्नित्रिशनदक्षकाश्यिशदितोऽष्टिपु ष्टेष्टवः । सहसाचोमदोवादिर्पयस्फुंगरुक्षिवृत्ता ॥
कोमिसिकुवाठ ॥ तेनाजस्तुषकुतषशीघ्रंमदेपयोधूम्रा शाठनषः । क्रुद्धःध्रुक्षामरुयानामस्तुनोद्धेउंघायो ॥
महृक्ष्णायांतत्तादेवीउहिनाठनमंस्थिताः । जगादोच्चैःष्वयाहीतिमूर्ध्निशुभ्रनिर्युक्तयोः ॥ नाठस्त्रीयाप्यतकजीमषुजीव

प्रेक्ष्यति । तत्रावलानुयात्म्यप्रकेशाकर्षणविह्वलाः ॥ देव्युवाच ॥ देहोऽयं केनप्रकारेण तावलराज्ञवनमङ्कुत्तज्व । वनानुप
श्री ७ सिमास्मेरत्तज्वकिंचेकावोऽप्यहः ॥ कौसल्वाच ॥ अहं कुञ्ज्वमोच्यधातुतास्मेत्रावोधुषानोतन्ज्व । कृष्णा
वेनैव तं तत्र समाठकावाह्निकाजज्व ॥ अथ कुर्दं महा • मेघ्यमग्नवाणान्तुथापिका । ववर्षमायाकेस्त्रीयेक्षु
थागक्रिपवयोषेज्व ॥ तत्राधुउत्सृष्टेककोपारक्रुद्धान मंत्राते वतः । पपातम्रवाम्मनायांमिरोदेव्यापत्र
धाडनज्व ॥ कांस्थिउकत्वप्रशावेणाद्वेत्यानाम्येनठापवान । यत्कान्त्याठादावनान्याजयानत्रमसहसवार ॥ केच

ष्किंचन्दधामामनाथेषु कोप्युपानिकेवक्षी । तथागतप्रशासनमित्रांमित्रैवरानपृथक् ॥ विविक्तवाक्यविवमथैकैतास्य
न तथापाद । पापोदकधिवंकोप्यादान्यधांधुतके गवेद ॥ कलेनतत्रनंमर्वरिक्षयंनीतंमहात्मना ।
तेनाकेन विनादेव्यावाहननातिकोपिना ॥ • श्रुत्वाममसर्वांदव्यानिरुतंधुप्रालाठनं । वनक्षरि
तंक्षुंदेवीकेनविनातेत ॥ कूकोपादेशाद्वि पतिवशुभुवप्रस्फुरितोधवेत । शाकपद्मामामत
तोठ्पुष्पाङोमहाप्राद्वो ॥ हन्तुमत्पुवलेर्धकिलेवपविते । उपगक्वे उगत्वातमामसानीयितांलघू ॥ केला

राढि १

म २ म३

श्राहस्यवक्रादायदिवठमसंयोयुधि । उद्दालभायुत्वेठमर्त्वेविम्राबेर्विनिहन्याउं । उम्याङ्गअयाङ्गभायांमिदंठविनिपाजितउ

यो ४ । शीघ्रमायत्तांवञ्जायदृहीठाउामथाक्ष्किकाः ॥ जेति मार्कण्डेयप्रवालमावघ्निकेमव्रवबेदेवीमाडासिवूस्ना

ठमवधठ ॥ ॥ वोधिक्यवाठ ॥ यऊ • उ्रास्कुउत्ताउदेयाम्हउंप्रबोगमाठ । ङउवम्भवलाम्पेउा

७५ यपूवशूयउायुघाठ ॥ दङ्गुरकुेउउादेवीमीयङ्गामा यवश्मिउाः । मिईम्योपविशेन्द्रुहतेभहउिकाङ्क

ने ॥ उदृक्रुउांसमादाउवृयमक्रकूदयउाठ । याक्रुष्ठठापाविधदास्तुथान्यउमर्मीपगाठ ॥ उउठकोपक्रकारबाद्धे

वक्त्रिकाउानवीन्द्रति । कोपिनठाम्यावदनंमणीवर्णमहत्तरा ॥ रुक्टोकटिनाउम्यानननाटेफलकाङ्क्षिउः । कालीकवालव
दनाविनिश्चद्दाउामिणागिनी ॥ विठिरथद्रोन्दिव दानवसानाविहृषंणा । द्वीपीठम्पविधानास्त्रकमानां
अिउेवरा ॥ यतिविद्वावदनाजिङ्कानन्तउीषणा । निमग्नाद्रकुनयनानादाघ्रविउदिङ्मुखा ॥ मावर
गनाउिपउिउावाउयउीमहाग्रवान् । यान्योउवग्रवावी णामउकयउउहन ॥ पार्श्विग्रङ्कुभ्याशिरोधव
टामसविउान् । नमादायेकहस्तेनग्रथठिग्रेपठापवाहणान् ॥ उथेराधास्तुवागेवथंमावथिनास्मह । निक्रिथाव

ग्रो ७७ स्कन्दानेश्वर्यं तुर्तितेषु ॥ ७२ कंउग्राहकेशपूर्णीवायामसथतापव । पादनाक्रमतैवानांस्ववमानांमापाथयात ॥
तेष्किनितगन्धानिमरापाणितथाग्रातेत । ग्राथ नउयाहक्षादमानेर्धथितान्यपि ॥ वलिनातक्
नंमर्वमिधवानाग्राहानार । ममदीतक्षयद्दान्यान्य स्तातातउर्युथा ॥ यशिनानिहतात कोठिं कोठिं
थद्वाश्रितातिता । उग्रवर्द्धिनामधस्रवात दत्तयाति तस्तुथा ॥ क्षाननतवलंमर्वमिसवाणानुपाकितं ।
हस्ताठशातिश्वादताङ्कानीमविजीषण ॥ गवदामेघिहतीमेतीफीतांमहास्रवत । ज्ञादयामामठक्रेशश्चतयिखतम

इह्रग४ ॥ तानिकृत्यानेकानिविगमानानितन्त्रथः । वत्तयथार्कविघ्नानिश्चवकृनियलोदवः ॥ जताऊहमाउछिह्लयाजी
मायेवदनादिनी । कालीकरालवक्त्रान्तर्विदिशान्ता क्रुना ॥ डंथायरमद्वामिहं । देवीत्वमधारत ।
हरीश्वाठाम्यकोगगुगिवस्तुनागिनाकिन्तु ॥ यथस्रश्चाप्पधारउांहुफ्लाठउनिपातितः । उमक्वपा
उयहुमोमाथभ्गाउिहतंकधा ॥ इ उगणषवउवलेन्वा हफाउनिपातितः । श्चउकुम्भमहावीर्यादिगणाजउ
उयाउवः ॥ गिवश्चउम्माकानीठहरीशाम्रडमवठ । धाउक्रुभ्शाद्टेमभियमत्योयवठउिकाः ॥ मयाउवराहाप्रक्रुलोठउम्न

ओमहाप्रभु । घृष्टघातु प्रयुंत्तुं निरुद्धक्रनिघामि ॥ कोविदवाच ॥ आवानीतो अतो ह्रक्ष्याठ प्रणो महाप्रबो ।
श्री २० ङंवाठकानीः कन्यानील लितक्रत्तिकावठ ॥ पश्चात उक्रश्रुतक्रहरीठात्रप्रपागत । । ठाप्रस्तुत्तिआना
केथ्यातादद्वितविघामि ॥ जेउमाकितुयप्रवाल मावप्निकेमन्नुतबेदेवीमाहा शठुक्रुतवथठ ॥
४० ॥ ॥ मगुठ निहतेदयेमगुठ बनिप्रातिते । बक्रलेसठगेल्योधूक्र घितेमूंत्रवेयू
वठ ॥ जतठकोमपवाधीनठेताठगुस्तुठप्रतामरान । ङंयेगंमवमेश्यानांते न्यानामादिदेगह ॥ मगुसर्वदि

तेदेशाश्च षडशीतिकन्यायुताः । कन्यानां तु च शीतिनिर्मिता तु स्वर्वानेदृशाः ॥ कोटिकोटिसहस्राणां कलानि
वे । गतं कलानि योगाग्राणां निमित्तं तु समन्वितः । ॥ कालकालादिकं तस्मात्कालकेयास्तथा
प्रवाः । सुरासुरगणानि योगात्सुरासुरा द्विजाः समम् ॥ ॐ शाकाद्याश्च पतिश्च गुह्यातीतश्च भागिनः ।
निर्गमागमसंहतमेव समन्वये सर्वकृतिकृतिः ॥ यायात श्रीकाकादिकस्तस्मैव समस्तजीवनः । कामधेनुश्च सुवर्ण
गोमहादानीगणानां च वरं ॥ ततश्च सिंहासनमहादानादद्वीपकल्पवान्नृप । अन्यासननेनतासादानभिकादानपत्रसंयुः ॥ यत्र ॐ

वासि

सिंहपृष्ठे नागं का पूर्विते दिक्षु स्थिता । निनादैर्भीषयन्ती काली जिह्वा विस्तारितानना ॥ गर्जितनादप्रभग्नदुर्दैत्यसेनौघदर्पिणः ।
श्री देवी सिंहपृष्ठस्था कालिका मे च विष्णुपतिरितावत ॥ एतद्वित्तत्रयं हन विनाशाय चर्वणं शिषा । ५
वायामव सिंहं नामतिदीर्घविनाशितावत ॥ अ — ऊँ नमस्ते विश्वनाथ तं क्रमतङ्गकयच । गतिवेर
४७ ध्याविनिवक्रमतः तत्कले स्तुतिकावयत ॥ घन्टे — व्याघ्रचर्म यथा हृष्ट वाहन । त्रयोदशदिशि तदुक्ते
वज्रदानपाशाङ्कुशायधौ ॥ ५ मयूरकविमानाथ सम्भाकृष्टवकनपुसत ॥ शायातिविशनन गतिविदस्थानामातिथीयते

का २ प्रा

माहेश्वरीवृषारूढात्रिशूलवरधारिणी । महाहिवलयाप्राप्ताचन्द्ररेखाविभूषणा ॥ कौमारीशक्तिहस्ताचमयूरवरवाहना
। योद्धुमभ्याययौदैत्यानम्बिकागुहरूपिणी ॥ तथैववैष्णवीशक्तिर्गरुडोपरिसंस्थिता । शङ्खच
क्रगदाशार्ङ्गखड्गहस्ताभ्युपाययौ ॥ यज्ञवारा हमतुलंरूपंयाविभ्रतोहरेः । शक्तिःसाप्याय
यौतत्रवाराहींविभ्रतीतनुं ॥ नारसिंहीनृसिंह स्यविभ्रतीसदृशंवपुः । प्राप्तातत्रसटाक्षेपक्षि
प्तनक्षत्रसंहतिः ॥ वज्रहस्तातथैवैन्द्रीगजराजोपरिस्थिता । प्राप्तासहस्रनयनायथाशक्रस्तथैवसा ॥ ततःप

श्री २२ विकृतस्तातिवीणा नादेवर्गकृतिः । इत्यतामस्तवाः गीत्रं समप्रीत्याहृतध्विका ॥ ततो देवी गवी बाहुविनिःक्रान्त
नविनीषणा । ततिकागकिवयस्यागिरागतनिना दिनी ॥ पाठाइधूम्रजटिनमीगानमपवाजितार
दुतहुंगकजगवनुपार्श्वशुस्तनिशुम्भयोः ॥ कुहिरु धुन्निशुस्तुकदानवाबलिगर्वितो । येतान्येदानवा
शुरपद्मायमग्रपन्दिरतः ॥ त्रैलोक्यमिक्रान्ततया देवाश्चमकहविर्भुजः । शुर्यंप्रयातमातानयविजो
रतमिकस्थ ॥ यनारालपादथातेजराततायुस्कांक्षितः । उदागलतहृत्वाकमतिवाश्चगिनितेनवाह ॥ यतानिमुक्ता

दोग्धेनउयादवनगिरउधरं । गिरकूटीतिलोकेशिंस्तुतश्चात्यातिमागता ॥ एतस्मिन्नन्तरे देवाः सर्वास्ताः सहसागत
२७ । यमर्धामृविताकन्धर्वतश्चकात्यायनीस्थिता ॥ ततश्च प्रथमं मेरोराग्नेय शक्तिं सुवृस्थितिश्च । ववर्धकि
इतामर्थश्रोा देवीममवावयश्च ॥ नाउतान्प्रहितान ... यानिस्थल ... ठकु पवश्यधान् । ठिरुदनीनयाश्चभात
धवश्रीश्चेश्रीहश्चुतिश्च ॥ उम्यायकस्तुयाकालीस्थल पातविद्यावितान् । श्रद्धांद्भिपाथिताश्चंस्थावीन् करदीना
ठवउदा ॥ कमण्डलुजनात्केपवस्तवीर्थाकृतोजमश्च । ब्रह्माणीठाकवोगकुन्धेनयेनस्थावाकती ॥ माहेश्वरीवृषस्थल

नतथाठक्कगवेषुवी । देशानजघानकोमाबीउथागक्काभिकोपना ॥ रक्तीकलिषपावनगतलगादेशदानवाः ।
पेतविदाविजाःपृथ्वाःकविवोयप्रवर्धिणः ॥ उ | उप्रशावविधुसुर्दंष्ट्रायक्रऊवक्रमः । वबाद्युद्धान्
२९७ पतंठक्कणठविदाविजाः ॥ नाथविदाविजांघाथ | नउक्रफपुतीमशायवान । नावमिंशिठगाजोनादा
प्रधृदिगस्त्रा ॥ ठाडेशामेवस्त्रवाःगिवहृष्टि | धृषिजाः । पेतउपृथिव्यांपतिजांआःठथादायमा
उनो ॥ जेभिमाहृगणंकुरुःमद्दयतंमशासवान । हृष्काप्नुनायोविविधेषुर्देवाविगेनिकाः ॥ पलायनपवाकृष्क

বি
দেহান্মাহগণাদ্বিজান । যোক্রমধ্যাযযোক্তৎক্ষোবকবীজামহাস্রবং ॥ বকক্কঘদাহমোপতগ্রস্যগবীকতং ।
ময়ৎপতডিমেদিন্যাতস্রমাণস্তদাস্রবং ॥ যুযু যেম্পগদাপানিবিক্রগক্ষামহাস্রবং । ততস্তেক্রী
শ্রবজ্রনবকবীজমতাওয়ং ॥ কনিষেণাহতম্য ৷হুতম্যস্বপ্নারমোনিতং । সম্বতস্কুস্তাতাযোক্র
সুরুপ্রাস্তুৎপবাক্রমাং ॥ ঘাবক্তংপতিতাতাঁ মাগবীবাজকবিন্দবং । আবক্তংপ্রবুধাজাস্ত
দ্বাঘ্যবনবিক্রমং ॥ ভত্তাপিঘুঘুস্ততগবুধাবকমস্তবাং । সমম্মাহুতিবঘুগ্নগন্ধ্রপাতাতিতগবলং ॥

पुनस्तवक्रपातेन श्रुतं सम्यग्मितोयदा । एवाहब्रुं प्रकुधास्त्रनायाना४मह्भ्रम४ ॥ वैसुवीममारोठेन श्रीक्रगातिज
श्री२० यानइ । गदयाउडयामामपंक्तीतमग्रावेश्रवं ॥ वैष्णवीऊर्द्धतिनुस्यकधियावसन्नवे । महग्रगोज
गद्याप्तेडप्रमागेर्यहाग्रवेड ॥ गज्जाजयानके मावीवाबाइडुथामिना । माहेश्वरीविहलेनकः
४४ कुवीजंमहाश्रवः ॥ मठापिगदयादेशुउमर्वाएवंइ नःप्रथक । माहूउकोपममाविष्णुवकुवीजामहा
प्रवउ ॥ उष्यात्स्यावकुधागक्तिशनादिक्रिउवि । नपाउत्योवेवाकोयस्तुनामनगतगोग्रवाउ ॥ स्तेश्वाग्रवाह्कुमस्मृते

न

वस्त्रैवैष सकलं जगत् । यावन्मासीत्तावदेवात्र घनाज स्वब्रह्मत्वमत् ॥ अत्रिसमाने स्वबाहुस्फाटिकप्राहस्तत्वे । ॐ
वाठकाली क्रमस्थितैर्विश्वं बध्नं कुरु ॥ सकलं ... पाठम स्कृतावक्रे विकृतिमहाश्वतान् । वक्त्रविकोष्ठ
जीवहुं ब्रह्मणानैवगिता ॥ उफयन्तीवदवण ... उद्भूतस्नाने महाश्ववान् । एवमेव क्रमेन्द्रे हुं ष स्त्री
नवकोणमिश्रिति ॥ उक्रमानाम्भुयातेभ्यानात ... ःपःश्मशानितिभावे । जीवस्फूतादुत्तोदेवीमुलेनारि
उजवानतः ॥ ध्यायेत्कालीं जटाहस्तं वज्रबीजस्यागानितः । ततामावाजध्यानाथगदमावरुढविकां ॥ नठस्माव

दनाञ्चक्रे गदापातोल्पिकामपि । तस्याहतस्य देहात्तु बहु सुस्राव शोणितं ॥ यतस्ततस्तद्वक्त्रेण चामुण्डा सम्प्रतीच्छ
श्री २८ ति । मुखे समुद्गता येस्या रक्तपातान्महासुराः ॥ तांश्चखादाथ चामुण्डा पपौ तस्य च शोणितं । देवी
शूलेन वज्रेण बाणैरसिभिरृष्टिभिः ॥ जघान रक्तबीजं तं चामुण्डापीतशोणितं ॥ स पपात महीपृ
४८ ष्ठे शस्त्रसंघसमाहतः । नीरक्तश्च महीपाल रक्तबीजो महासुरः ॥ ततस्ते हर्षमतुलमवापुस्त्रिदशा नृप
। तेषां मातृगणो जातो ननर्तासृङ्मदोद्धतः ॥ इति मार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये रक्तबीजवधः ॥

॥ ॥ राजोवाच ॥ विचित्रमिदमाख्यातं भगवन्भवता मम । देव्याश्चरितमाहात्म्यं रक्तबीजवधाश्रितं ॥ भू
यश्चेच्छाम्यहं श्रोतुं रक्तबीजे निपातिते । चकार शुम्भो यत्कर्म्म निशुम्भश्चातिकोपनः ॥ ऋ
षिरुवाच ॥ चकार कोपमतुलं रक्तबीजे निपातिते । शुम्भासुरो निशुम्भश्च हतेष्वन्येषु चाह
वे ॥ हन्यमानं महासैन्यं विलोक्यामर्षमुद्वहन् । अभ्यधावन्निशुम्भोथ मुख्ययासुरसे
नया ॥ तस्याग्रतस्तथा पृष्ठे पार्श्वयोश्च महासुराः । सन्दष्टौष्ठपुटाः क्रुद्धा हन्तुं देवीमुपाययुः ॥

श्री ८५

85(8)

श्राजगाम महावीर्यः सुशोभितसुवर्णेन्द्रतः । निर्जं(?)ठितकांकोणारकद्यानुरुकुमारवृतः ॥ उत्तायुरुमतीरामीढेशात्
मुनिस्तथागतः । गवधर्मितीर्थयमुत्यरथाविवर्ष तः । ठिक्लेदास्थानगवाख्याठितकाभ्रगरबाकौ
वः । आद्यामामठावैषुणसुधोवैतञ्ज्ञवो ॥ • निस्तथाग्निगितरक्वगक्रमेठादायमूलकर । श्रद
धन्याकृतिनिर्दूकेवाधावाहनस्कुतमर ॥ अदितवाहनो द्वीधुवधेनाभिस्कुतमर । निस्तत्पाग्नुठिक्लेदठर्थ
ठापोस्तुठलकर ॥ ठिक्लुठर्मनिथज्ञठगकिकिक्लेपमोघवः । आमध्यापरिधाठक्लेठक्लेनाशिघथागतर ॥

कोपात्क्ष्मात्ततोनिशुम्भोथशूलंजग्राहदानवः । आयान्तंमुष्टिपातेनदेवीतच्चाप्यचूर्णयत् ॥ आविध्याथगदांसोपिचिक्षे
पचण्डिकाम्प्रति । सापिदेव्यास्त्रिशूलेनभिन्नाभस्म त्वमागता ॥ ततःपरशुहस्तन्तमायान्तंदैत्यपुंगवं
। आहत्यदेवीबाणौघैरपातयतभूतले ॥ तस्मिन्नि पतितेभूमौनिशुम्भेभीमविक्रमे । भ्रातर्यतीवसं
क्रुद्धःप्रययौहन्तुमम्बिकां ॥ सरथस्थस्तथात्युच्चै र्गृहीतपरमायुधैः । भुजैरष्टाभिरतुलैर्व्याप्याशेष
म्बभौनभः ॥ तमायान्तंसमालोक्यदेवीशङ्खमवादयत् । ज्याशब्दञ्चापिधनुषश्चकारातीवदुःसहं ॥ पूरयामासककु

श्री ४८
८६ (८५)

ञानिऊयानंष्टोग्रनेनठ । ममस्तुदेयागेन्यानाद्वाजावधविधायिना ॥ उउ४मिंहामहानादेश्याजिउउमहामदे४ ।
धृबयामामगगणंगाद्युथापदिगादृग ॥ उउ४का नीमम्बूपद्युगगनंभामउाउघ्रे । कुवाहाउम्निनार
दनप्राकुम्रनामेुउिबोहिउा४ ॥ थप्टाह्रहामममगिर निवकृउीकावइ । उे४गाकेबम्रबास्त्रम्र४युस्तु४कोपं
पवरंघयो ॥ ग्रबाम्नंखिबुउिबुउियाजहाबास्किका धदा । उदाजयेहृउिह्रिउन्देवेवाकागमंम्हिउे४ ॥
गुम्रेनागहृघागक्रिम्रकिाऊनाक्रिाघणा । घायाउीवाह्रकूटोउामानिबस्राममहाक्रया । ३ । मिहंनादेनगुम्रमयवा

स्तुंकोशयावहं । निर्घातनिष्ठश्चानोयोबोजितवानवनीपत ॥ स्वसुस्रकानगबाकेवीगुसुष्ठतं प्रस्थितानशबान् । ठिकेद
प्रगवेकयेष्ठगतजगाथमहस्रगष्ठ ॥ उतष्ठमाठण्डिकाकु ऋष्ह्लेनातिजयानतं । मंदातिष्ठहसाहमोमूर्छि
आतिपपातह ॥ जतानिगुस्तुष्ठमम्राम्पातठेतनाम नवकाम्बकिष्ठ । याजयानगाबेर्देवीं कालीं केशबि
नवुथा ॥ धनस्थकृताबाकृनामयुतं दत्राजयबष्ठ । नकायुधेन दितिजस्थादयानामठण्डिकां ॥ ततो
जगरजीकृत्काश्रज्ञीश्रदीर्तिनीमिनी । ठिकेदतनिकृकातिसृगाबेष्ठशायकांस्ततान ॥ जतानिगुस्तोवेगेनगदामादायठण्डि

कां । यच्छधारु तवेड्कुकेयमेनासमावृतः ॥ उम्यापतज्ञवाग्रुगदांठिकेदठद्रिका । थाज्ञानगितधाद्वेणमठघ्नंममाद
श्री २१ दे । मूलरुधुंममायात्तुंनिरुकुममबाहिनं ॥ हृ दिविद्याधरलेनावेणाविक्केनठद्रिका । तिन्नुम्हउम्य
रालेनह्लदयाग्निमूल्लतारपवश ॥ मशावलोमशवार्ध सुम्धुतिप्रकुम्योवदन् । उम्यानिक्कामतागदेवीप्रहम्यड्
४१ नरुकुतश ॥ शिवक्किकेदथज्ञानततोमारुवकतउकुवि । उतश्मिईश्वथाल्दप्रदंख्राकलगिलाधवान् ॥ यम्रवांशुः
धुांथाकानीगिरकुवीतथापवान् । कौमारीशक्तिनिर्जितुाशकेठिलस्सर्थशास्रवाध ॥ वक्कांणीमक्रधूत्ञनतोपेनाल्योनिवाकृता

॥ মাহেশ্বরীত্রিশূলেনভিন্নাঃপেতুস্তথাপরে ॥ বারাহীতুণ্ডঘাতেনকেচিচ্চূর্ণীকৃতাভুবি । খণ্ডখণ্ডঞ্চচক্রেণবৈষ্ণব্যাদান
বাঃকৃতাঃ । বজ্রেণচৈন্দ্রীহস্তাগ্রবিমুক্তেনতথাপরে ॥ কেচিদ্বিনেশুরসুরাঃকেচিন্নষ্টামহাহবাৎ । ভক্ষিতা
শ্চাপরেকালীশিবদূতীমৃগাধিপৈঃ ॥ ইতিমার্কণ্ডেয়পুরাণেসাবর্ণিকেমন্বন্তরেদেবীমাহাত্ম্যেনিশুম্ভবধঃ ॥
॥ ॥ ঋষিরুবাচ ॥ নিশুম্ভংনিহতংদৃষ্ট্বাভ্রাতরংপ্রাণসম্মিতং । হন্যমানংবলঞ্চৈবশু
ম্ভঃক্রুদ্ধোঽব্রবীদ্বচঃ ॥ বলাবলেপাদ্দুষ্টেত্বংমাদুর্গেগর্বমাবহ । অন্যাসাংবলমাশ্রিত্যযুদ্ধ্যসেযাতিমানিনী ॥ দেব্যুবাচ ॥

एकवारं जगत्त्रयद्वितीयाकामसमापदा । पश्यैतान्हद्युमाफेरविश्वन्धामद्विस्तत्रय ॥ कौषिक उवाच ॥ उत्तमसमस्तुस्तुर्वेध्याकृस्ते

श्री ३७ गीसुद्धयानयं । उत्पादयामुनोजन्मवेकेरासीउद नद्भिका ॥ देव्युवाच ॥ मद्वंविद्धं श्रावकउतिविइलस्ये

पास्थिता । उत्पंहृउंमयोकेरउत्युम्याजोक्षिरोउ द ॥ कौषिक उवाच ॥ उत्तमप्रवदुतेयुक्तदेव्यास्तुरम्या

४५ ठोउयोव । पश्यताः सर्वदेवानामसुरवानांकेदाकुनः ॥ गन्धर्वस्येठगिरतेव गन्धुमुथाद्वेस्थेरदाकेनेव । उत्पादा

कृपन्नहृमुघ सर्वलोकजयकिंकर ॥ दिव्यान्यस्त्राणि गजगाप्रचउधान्यथाक्षिका । कुउकुउानिर्देयकुम्भःप्रजीयाउकहूडिस ॥ घउ

ननिउनठाय्खालिदियानिपवामेथवी । दउकुलीनयोवोम्रक्ङकावोद्यावनादिउ ॥ अउवगवंगाउरद्देवीसाकादयमोम्हवव
। माधिउउंक पिताददेवीथवश्ठिरुदयठेमुडिउ ॥ किर थ्वंववविदेरहेवुसुथागक्रिमथादाद । ठिक्रेदयदवीठ
क्रुणउामप्याम्यकवक्ष्मियां ॥ उउउथ्वजायपादायगउक वक्रउावमन । थ्यवधावउपादेवीकेयाँमधिनेथवहुउ ॥
ज्याप्उउरकाथुथ्वजाक्रिकेदवंविका । थवर्वरकेउ गिउवीणथ्वर्णठाककवामलं ॥ स्तायुवमजदादेना
स्त्रिमुधवाविमाववथिउ । जज्राहथ्वजवंयोवंमश्रिकानिधनोयउउ । ठिकेदापउउमुम्यामस्रजवंनिगिलउथगावेउ । उथाधिम्हो

अ

श्री ७९ यथारत्नं च विशिष्टं भाण्डागारात् ॥ समस्तत्रिलोकयामासन्नं दृष्टं देशप्रवरं ॥ । देवत्वात्रकामिमाद्रतिलेलोकमता
८७ ऽपि ॥ तत्प्रभावाभिहतोऽमिषपातमहीतले । भाद्रेयवाजमहीं पर्वतं अथाशितं ॥ ॐ ...
हस्ताक्षिदीगगनमाश्रितं । उद्विमानिवाधाव तघृषत्नठंकिका ॥ नियुक्तं ततादेशकृतिका
४१ मष्टमंबर । तत्र पथ्यनमिति विनिविष्टकावकं ॥ उत्तानियुक्तं ठिवं रुद्रातेनाक्षिकामह । ॐ पा
श्राममामामठिमेमषवणीतले ॥ मक्षिकेमाधवणीं प्राथमदश्यावेशितं । यथाधावतप्रसाधाठिकानिधनेकृया ॥

ग्रथि ७

तस्मायामुत्तमादेवीसर्वदिग्भजनेश्वरं । जगद्व्याप्ताउद्यामासत्रिस्थानेनवंकसि ॥ सप्ताश्चैश्चपृथ्वीतोर्थ्याकवीप्तना
प्रविष्टास्तथ । तालयन्सकलाःपृथ्वीःमाहिङ्गिनाः सप्तवर्त्तिनः ॥ ततश्चप्रसनुमहिषिनः हलतस्मिन्कर्वान्
नि । जगत्प्राणमतीवापनिर्मलक्षान्तरनुतश्च ॥ ॐ पातालेब्योश्चमोक्षायेप्रागासोमुमम जगुश्च
। सर्वितोमाशिवाहिस्तथामसंकृपादित ॥ उक्ता देवाङ्गनाश्चसर्वैश्चनिर्जितमानसाश्च । वसुवृन्दिश्च
उद्धिगवर्वानलितंऊसुश्च ॥ सवादयंस्तथैवान्येनहुतश्चाप्सरोगणाश्च । वसुश्चहव्यास्तथावातश्चसप्ततोसद्दिराकेवश ।

श्री जज्वलुश्चाग्नयः शान्ताः शान्तदिग्जनितस्वनाः ॥ ॥ इति मार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवी
माहात्म्ये शुम्भवधः ॥ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ॥ देव्या हते तत्र महासुरेन्द्रे सेन्द्राः सुरा वह्निपुरो
गमास्तां । कात्यायनीं तुष्टुवुरिष्टलाभाद्विकाशि वक्त्राब्जविकासिताशाः । देवि प्रपन्नार्तिहरे प्रसी
४० द प्रसीद मातर्जगतोऽखिलस्य । प्रसीद विश्वेश्वरि पाहि विश्वं त्वमीश्वरी देवि चराचरस्य ॥ आधारभूता
जगतस्त्वमेका महीस्वरूपेण यतः स्थितासि । अपां स्वरूपस्थितया त्वयैतदाप्यायते कृत्स्नमलङ्घ्यवीर्ये ॥ त्वं वैष्णवी शक्तिरनन्तवी
ग्य

र्याविश्वस्यवीजंपरमासिमाया । सम्मोहितंदेविसमस्तमेतत्त्वंवैप्रसन्नाभुविमुक्तिहेतुः ॥ विद्याःसमस्तास्तवदेविभे
दाःस्त्रियःसमस्ताःसकलाजगत्सु । त्वयैकयापूरित मम्बयैतत्कातेस्तुतिःस्तव्यपरापरोक्तिः ॥ सर्वभूता
यदादेवीस्वर्गमुक्तिप्रदायिनी । त्वंस्तुतास्तुतयेकावा भवन्तुपरमोक्तयः ॥ सर्वस्यबुद्धिरूपेणजनस्यहृदिसंस्थि
ते । स्वर्गापवर्गदेदेविनारायणिनमोस्तुते ॥ कलाकाष्ठादिरूपेणपरिणामप्रदायिनि । विश्वस्योप
रतौशक्तेनारायणिनमोस्तुते ॥ सर्वमङ्गलमङ्गल्येशिवेसर्वार्थसाधिके । शरण्येत्र्यम्बकेगौरिनारायणिनमोस्तुते ॥

श्री [illegible]

सृष्टिस्थितिविनाशानांशक्तिभूतेसनातनि । गुणाश्रयेगुणमयेनारायणिनमोस्तुते ॥ शरणागतदीनार्त्तपरित्राणपरा
यणे । सर्वस्यार्त्तिहरेदेविनारायणिनमोस्तुते ॥ हंसयुक्तविमानस्थेब्रह्माणीरूपधारिणी । कौ
शाम्भःक्षरिकेदेविनारायणिनमोस्तुते ॥ त्रिशूलचन्द्राहिधरेमहावृषभवाहिनी । माहेश्वरीस्व
रूपेणनारायणिनमोस्तुते ॥ मयूरकुक्कुटवृते महाशक्तिधरेनघे । कौमारीरूपसंस्थानेनारा
यणिनमोस्तुते ॥ शङ्खचक्रगदाशार्ङ्गगृहीतपरमायुधे । प्रसीदवैष्णवीरूपेनारायणिनमोस्तुते ॥ गृहीतोग्र

মহোগ্রচক্রেদংষ্ট্রোদ্ধৃতবসুন্ধরে । বরাহরূপিণিশিবেনারায়ণিনমোস্তুতে ॥ নৃসিংহরূপেণোগ্রেণহন্তুংদৈত্যান্কৃতোদ্য
মে । ত্রৈলোক্যত্রাণসহিতেনারায়ণিনমোস্তুতে ॥ কিরিটিনিমহাবজ্রেসহস্রনয়নোজ্জ্বলে ।
বৃত্রপ্রাণহরেচৈন্দ্রিনারায়ণিনমোস্তুতে ॥ শিবদূতীস্বরূপেণহতদৈত্যমহাবলে । ঘোররূপেমহারা
বেনারায়ণিনমোস্তুতে ॥ দংষ্ট্রাকরালবদনেশিরোমালাবিভূষণে । চামুণ্ডেমুণ্ডমথনেনারায়ণিন
মোস্তুতে ॥ লক্ষ্মিলজ্জেমহাবিদ্যেশ্রদ্ধেপুষ্টিস্বধেধ্রুবে । মহারাত্রিমহাবিদ্যেনারায়ণিনমোস্তুতে ॥ মেধে

स्वती वरे भूति बाभ्रवि तामसि । नियते त्वं प्रसीदेशे नारायणि नमोस्तुते ॥ सर्वस्वरूपे सर्वेशे सर्वशक्तिसमन्विते ।
भयेभ्यस्त्राहि नो देवि दुर्गे देवि नमोस्तुते ॥ २ एतत्ते वदनं सौम्यं लोचनत्रयभूषितं । पातु नः सर्वभू
तेभ्यः कात्यायनि नमोस्तुते ॥ ज्वालाकरालमत्युग्रमशेषासुरसूदनं । त्रिशूलं पातु नो भीतेर्भद्रकालि
नमोस्तुते ॥ हिनस्ति दैत्यतेजांसि स्वनेनापूर्य या जगत् । सा घण्टा पातु नो देवि पापेभ्यो नः सुतानि
व ॥ असुरासृग्वसापङ्कचर्चितस्ते करोज्ज्वलः । शुभाय खड्गो भवतु चण्डिके त्वां नता वयं ॥ रोगानशेषानपहंसि तुष्टा

ताउकामानुमकनानतीद्धान । ह्रामाश्रिलानामुविपन्नबानांह्रामाश्रितक्षामयथंखयाति ॥ एउ॰ कृतंषस्कदनंहुयायथ
श्रिरिसान्देविमहाम्बलाना॰ । कपेवलेकेवकिधा षहर्ति कृह्माश्लिकेहस्वकाबोतिकान्या ॥ विद्यामुना
स्कुधूविवेकदीपेधूात्येधकात्येधूठकाबुदन्या । म मह्नारोतिमह्राक्षकाबोविद्यामयात्येतदतीवविद्यु॰ ॥
बक्षांमियत्रायविगास्थनागायप्राबयोदग्धूबनानि पर । दावानलानायतथाश्रिनात्येतद्मित्राकु॰ पवि
पाहिविद्यु॰ ॥ विधुत्घबी॰ ह्रंपविपामिविद्यु॰ वियाश्रिकाधावघ्रमीतिविद्यु॰ । विद्युगवच्छात्ररुतीवर्ज्ञीविद्याश्र

याये त्वयि भक्तिनम्राः ॥ देवि प्रसीद परिपालय नोऽरिभीतेर्नित्यं यथासुरवधादधुनैव सद्यः । पापानि सर्वजगतां च
श्री शमं नयाशु उत्पातपाकजनितांश्च महोपसर्गान् ॥ प्रणतानां प्रसीद त्वं देवि विश्वार्तिहारिणि । त्रैलोक्य
वासिनामीड्ये लोकानां वरदा भव ॥ देव्युवाच ॥ वरदाहं सुरगणा वरं यन्मनसेच्छथ । तं वृणुध्वं प्रयच्छा
४७ मि जगतामुपकारकं ॥ देवा ऊचुः ॥ सर्वाबाधाप्रशमनं त्रैलोक्यस्याखिलेश्वरि । एवमेव त्वया कार्यम
स्मद्वैरिविनाशनं ॥ देव्युवाच ॥ वैवस्वतेऽन्तरे प्राप्ते अष्टाविंशतिमे युगे । शुम्भो निशुम्भश्चैवान्यावुत्पत्स्येते महा

नि

श्वरो ॥ नष्टगोपस्य हे जातो यद्योगो दारकस्य तथा । ततस्ते नागरास्सर्वे विज्ञाय तन्निवासिनः ॥ प्रनष्टघातितो
द्रोणश्चपेण पृथ्वीतले । यतश्चीर्णं हि स्थानं विशेष ठितं स्थानं दानवान् ॥ अक्षयं स्थानं तत्र वयं श्रेयप्रतिष्ठितान् प्र
दात् । अकाले तत्र निधानं विद्यते सत्कृतिं कथं मोक्षमात् ॥ • ततो नाके तत्र प्राप्नोति लोकसमानता ॥ । प्रवर्त्तते
त्वविद्यत्तिं मत्तं वक्तु दक्षिणार ॥ सुप्रस्थं ततो वार्षिक मनावृत्त्या मनसा सुखि । प्रतिष्ठितं कर्तव्यं मोक्षमस्तु वि
धानं योनियो ॥ ततो गते नानेशानां निवीक्षिस्थानमिदं प्रनीतं । कीर्तिं विद्यत्तिं मन्त्रजापनं तथा कीर्तिमात्रतः ॥

उत्ताहमथिलंलोकमात्रदेहमत्रभुवेथ । उविद्यामित्रवाथगाके वाद्गखेश्वप्राणधावकेथ ॥ मा माकस्तुवीति विश्वीहतिवृदा

 धाम्याम्यंहतुवि । जवेसठवधिम्यामित्रदमाथाम्पशाव वं ॥ इक्रीतदेवीति विश्वातवुतन्मनाम्तविद्याति ॥

 धनश्वाइ यदातीमंकपंकुशाह्मिमाठले । वक्षांमितम विद्यामित्रनीणाक्रानकाकणा । उदामाम्बनयथ मार्वे

श्वाधयानाप्रमूर्तधथ । ओमादेवीतिविश्वातन्मन मतविद्याति ॥ यदाकणामा त्रैलोक्यमडावाधाकिविद्या

ति । उदाइ ओमवंकपंकुडमांथायषट्पदं ॥ त्रैलोक्यमाहितार्थयवधिद्यामिमडावंवं । ज्ञामवीतिमालोका

लोकास्तोष्यन्ति सर्वतः ॥ इत्थं यदा यदा बाधा दानवोत्था भविष्यति । तदा तदावतीर्याहं करिष्याम्यरिसंक्षयं ॥ ॐ इति मा

र्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये देव्याःस्तुतिः ॥ ॥[redacted]॥ देव्युवाच ॥ ॥

एभिः स्तवैश्च मां नित्यं स्तोष्यते यः समाहितः । तस्याहं सकलां बाधां शमयिष्याम्यसंशयं ॥ मधुकैटभनाशं च

महिषासुरघातनं । कीर्तयिष्यन्ति ये तद्वद्वधं शुम्भनिशुम्भयोः ॥ अष्टम्यां च चतुर्दश्यां नवम्यां चैकचेतसः

। श्रोष्यन्ति चैव ये भक्त्या मम माहात्म्यमुत्तमं ॥ न तेषां दुष्कृतं किंचिद्दुष्कृतोत्था न चापदः । भविष्यति न दारिद्र्यं न चैवेष्टवि

विद्योतनः ॥ शक्रोत्तमवत्स्य दक्षुतो वा नवाजस्य । न शक्नुवन्तस्तोयोयाः कदाचित्पस्तु विघातिः ॥ तस्मान्ममेतन्
माहात्म्यं पठितव्यं समाहितैः । श्रोतव्यं च सदा भक्त्या परं स्वस्त्ययनं महत् ॥ उपसर्गानशेषांस्तु महामारीस
मुद्भवान् । तथा त्रिविधमुत्पातं माहात्म्यं शमयेन्मम ॥ यत्रैतत्पठ्यते सम्यङ्नित्यमायतने मम । सदा न तद्विमो
क्ष्यामि सान्निध्यं तत्र मे स्थितम् ॥ बलिप्रदाने पूजा यामग्निकार्ये महोत्सवे । सर्वं ममैतच्चरितमुच्चा
र्यं श्राव्यमेव च ॥ जानताजानता वापि बलिपूजां तथा कृताम् । प्रतीच्छिष्याम्यहं प्रीत्या वह्निहोमं तथा कृतम् ॥ शरत्काले म

५५

हापूजा क्रियते या च वार्षिकी । तस्यां ममैतन्माहात्म्यं श्रुत्वा भक्तिसमन्वितः ॥ सर्वबाधाविनिर्मुक्तो धनधान्यसुतान्वितः ।
मनुष्यो मत्प्रसादेन भविष्यति न संशयः ॥ श्रुत्वा ममै तन्माहात्म्यं तथा चोत्पत्तयः शुभाः । पराक्रमं च युद्धेषु
जायते निर्भयः पुमान् ॥ रिपवः संक्षयं यान्ति कल्याणं चोपपद्यते । नन्दते च कुलं पुंसां माहात्म्यं मम शृण्वतां
॥ शान्तिकर्मणि सर्वत्र तथा दुःस्वप्नदर्शने । ग्रहपीडासु चोग्रासु माहात्म्यं शृणुयान्मम ॥ उपसर्गाः शमं यान्ति ग्रह
पीडाश्च दारुणाः । दुःस्वप्नञ्च नृभिर्दृष्टं सुस्वप्नमुपजायते ॥ बालग्रहाभिभूतानां बालानां शान्तिकारकं । संघातभेदे च नृणा

श्री ५९

५७

मेरीकिवर्णामृतमर् ॥ अर्वितानामरोषानाक्रमहानिकवंपवः । कक्षोत्कृष्टमिगाठानामस्वनादवनागनः ॥ मदसमेत

माहस्याग्रमसविधिकावेकं । वगुप्रप्रभार्यमूलेश्वग क्षीरमेखथोउमेघ ॥ विप्रानाहस्तुरुजरनेहरमेघप्रा

स्तणीर्येवहद्विगः । अत्वेग्ठविविविधे ज्ञीगेश्वदानैवसि क्लेनरा । ------ वीउिर्थिकिय

कमांश्चिन मरुस्वठविलेप्रस्ते ॥ श्रीवंशहातिपापा निउथारवोगायैकुउि । सर्फा कवातिहस्तथोउ

मनांकीर्तनमम ॥ धरक्रघूठवितंयत्मेतखुदेहानिवर्हणः । उरिमन्तुक्रतवेविक्रउः अयंप्रश्नानुजायते ॥ शुक्लाविमु

उयोयांश्वयांश्वव्रस्लंसवितिठश्लृंजाथ । व्रह्मंणाठरुगवांस्त्रुपयदुकुशुतायाडिः ॥ यवान्यैमानुस्वापिमावागिंपविवाविउठ
। दम्भूतिर्वावृत्ठश्रन्येमशीतोवापिंगकृतिठ ॥ मिई गायुवाव्रजातावावलेयावनहस्त्रितिठ । वाडाकृवेन
ठाडुत्तोवत्योवव्रेगहतोपिवा ॥ यायुर्धितिवावा तेनस्त्रितउश्पोतमशर्नृवे । वजस्रवापिगलेमुम
श्रुतिमहवदाकरणे ॥ मर्ववाधास्त्योवाशावेदनान्त्रै हितोपिवा । स्मावन्समेतंकुविंगवोमयातेमकिंदोः
॥ ममवजावाःमिहियोदम्यावोवेविपतुथा । हवादेवमनायत्तेमादउगृहवितमाम ॥ वेविकवोठ ॥ रेयुक्कामांगुकती

चण्डिकाचण्डविक्रमा । पश्यतामेवदेवानान्तत्रैवान्तरधीयत ॥ तेपिदेवानिरातङ्काःस्वाधिकारान्यथापुरा । यज्ञभागा
भुजःसर्व्वेचक्रुर्व्विनिहतारयः ॥ दैत्याश्चदेव्यानिहते शुम्भेदेवरिपौयुधि ॥ जगद्विध्वंसिनितस्मिन्महो
श्रीजय ग्रेतुलविक्रमे ॥ निशुम्भेचमहावीर्येशेषाःपाताल माययुः । एवम्भगवतीदेवीसानित्यापिपुनःपुनः ।
८९ सम्भूयकुरुतेभूपजगतःपरिपालनं ॥ तयैतन्मो ह्यतेविश्वंसैवविश्वंप्रसूयते । सायाचिताचविज्ञा
नंतुष्टाऋद्धिंप्रयच्छति ॥ व्याप्तंतयैतत्सकलंब्रह्माण्डंमनुजेश्वर । महाकाल्यामहाकालेमहावीस्वरूपया ॥
मा

সৈবকালেমহামারীসৈবসৃষ্টির্ভবত্যজা । স্থিতিংকরোতিভূতানাংসৈবকালেসনাতনী ॥ ভবকালেনৃণাংসৈবলক্ষ্মীর্বৃদ্ধিপ্রদা
গৃহে । সৈবাভাবেতথালক্ষ্মীর্বিনাশায়োপজায়তে ॥ স্তুতাসম্পূজিতাপুষ্পৈর্ধূপগন্ধাদিভিস্তথা । দদাতি
বিত্তংপুত্রাংশ্চমতিংধর্ম্মেতথাশুভাং ॥ ইতিমার্কণ্ডেয়পু রাণেসাবর্ণিকেমন্বন্তরেদেবিমাহাত্ম্যেদেব্যাবাক্যং
॥ ॥১২ ঋষিরুবাচ ॥ এতত্তেকথিতংভূপ দেবীমাহাত্ম্যমুত্তমং । এবংপ্রভাবাসাদেবীযয়েদংধা
র্য্যতেজগৎ ॥ বিদ্যাতথৈবক্রিয়তেভগবদ্বিষ্ণুমায়য়া ॥ তয়াত্বমেষবৈশ্যশ্চতথৈবান্যেবিবেকিনঃ । মোহ্যন্তেমোহিতাঃ

श्चेरमोहमेघान्तिठापरे ॥ आम्रपेहिमङबाजगबणंमेसृबीं । शाबाधिआमेरहृणांतोगम्हाप्रबन्दा ॥ माकाउयउंबा

श्री८२ ब ॥ अतिउम्यबठथधशाबबथमनबाधिपठ । धलिप ग्रमहातोगउमृधिं मनितकुङ् ॥ निबिध्राउतिममाठे

नबाङ्कापउलबाणनठ । जगाममव्यठअपामेममठाबोश्चामर यिरले ॥ मनर्गनाथमिङ्कायोनदीध्नलिनमंस्थितठ ।

८५ मठबेश्यसुपम्सेपोप्दबीमकंपर्बजपन् ॥ तोउम्निनप्र निनेदबाठकृडाभूजिम्यिडिमयीं । यइणाकक्रुउठअ

म्याठश्रप्क्षेधूपामितर्पलेठ ॥ निकाहाबोघडाशाबोउन्मनठकोमसाह्निहो । ददउमोबलिकेरनिङगाबाभृयुधिउं ॥

एवं समाराधयतोस्त्रिभिर्वर्षैर्यतात्मनोः । परितुष्टा जगद्धात्री प्रत्यक्षं प्राह चण्डिका ॥ देव्युवाच ॥ यत्प्रार्थ्यते त्वया भूप
त्वया च कुलनन्दन । मत्तस्तत्प्राप्यतां सर्वं परितुष्टा ददामि तत् ॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ ततो वव्रे नृपो रा
ज्यमविभ्रंश्यन्यजन्मनि । अत्रैव च निजं राज्यं हतशत्रुबलं बलात् ॥ सोऽपि वैश्यस्ततो ज्ञानं वव्रे निर्विण्णमा
नसः । ममेत्यहमिति प्राज्ञः सङ्गविच्युतिकारकं ॥ देव्युवाच ॥ स्वल्पैरहोभिर्नृपते स्वं राज्यं प्राप्स्यते
भवान् । हत्वा रिपूनस्खलितं तव तत्र भविष्यति ॥ मृतश्च भूयः सम्प्राप्य जन्म देवाद्विवस्वतः । सावर्णिको नाम मनुर्भवान्भुवि

ग्व८

ति ॥ थेंगु वर्षाकुमारप्रवथोम्हलोतिवाकिंउथ ॥ उंथम्हामिमंम्हिरुकोउरकानंतदिशाति ॥ माकिाउयुदेवात ॥ रेतिरू

रउयोाद्दिनीयथातिन।अउंथवं ॥ वहवानुहितामाछेउ ऋाउाथामतिकुउा ॥ रउंदेवावबंनकामलथ४ रुकु

५८ विामर्तउ४ ॥ मूर्ख्याकुऋमममामाथमाविम्लिंकुविवामव४ ॥ उोतिमाकियपवालावामिम्लिकिमवरुतबेलदीमाद

न्नाःं मम्पूर्णं ॥ ॥ १० ॥ ॥ उंदेवोनम४ ॥ ॥ [illegible] ॥

श्रीकृष्णाय नमः हयग्रीवाय नमः । घण्टालोयक कौमारवेदार्काकाधय हयोवान् । उंधर्वान्ते हृक्रिमात्रात्तिमापंतं खहनायुव । ८
कामनाशायनानंद कृष्णमयुसूदन कृष्णकेशवक   भावविद्धविवेकसर्वासन । ॐ भिनवधूगक लक्ष्म
व्याप्तये ह्रीं जोति   ० ०६ कु ६ ६ ० ० ६ ० ०   ०० य श्रीश्रीरामः ग ।   ग । ग ।